

ยุทธศาสตร์การถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของ
วัดชีวีประเสริฐ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

Strategy for Transferring Stucco Art of Mueang Phet Craftsman of
Wat Cheprasert, Mueang District, Phetchaburi Province

พระครูใบฎีกาสมบุญ สัจจวโร¹ / กอบกุล วิศิษฐ์สรศักดิ์² / มยุรี วัดแก้ว³
Prakrubaidika Sombun Sujjawaro¹ / Kobkul Visitsorasak² / Mayuree Wadkaew³

นักศึกษาลัทธิสุตฺตศิลป์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

¹Master Student in Development Strategy, Faculty of Humanities and Social Sciences,
Phetchaburi Rajabhat University

²อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

²Assist. Prof. Dr., Advisor, Faculty of Humanities and Social Sciences,
Phetchaburi Rajabhat University

³อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

³Assoc. Prof., Co-advisor, Faculty of Humanities and Social Sciences,
Phetchaburi Rajabhat University

Corresponding author Email: kobkul_v@hotmail.com

(Received: November 13, 2019; Revised: January 14, 2020; Accepted: February 10, 2020)

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างยุทธศาสตร์การถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ ด้วยการสร้างชุดฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพ 80/80 2) ทดลองและประเมินยุทธศาสตร์การถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐด้วยชุดฝึกอบรมแก่เยาวชนในจังหวัดเพชรบุรี 3) ศึกษาข้อเสนอเชิงนโยบายการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ กลุ่มเป้าหมาย คือ เยาวชนในจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 30 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี แบบทดสอบวัดความรู้ แบบสอบถามเพื่อวัดเจตคติ แบบสังเกตทักษะการปั้นปูน และแบบสัมภาษณ์ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 11 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1) ยุทธศาสตร์การถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวี ประเสริฐ ด้วยชุดฝึกอบรมที่สร้างขึ้นจากการวิจัยนี้มีประสิทธิภาพ 81.50/82.00 2) เยาวชนที่ได้รับการอบรมด้วยชุดฝึกอบรมนี้มีผลการเปรียบเทียบ ความรู้ เจตคติ และทักษะหลังเข้ารับการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนเข้ารับการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ข้อเสนอเชิงนโยบายในการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ ได้แก่ การกำหนดให้มีการบรรจุเป็นหลักสูตรในสถานศึกษาให้เยาวชนศึกษาเรียนรู้ เข้าใจและลงมือปฏิบัติได้จริง ส่วนการเรียนรู้เพื่อให้เป็นอาชีพต้องเป็นผู้มีใจรักมุ่งมั่น อดทน ฝึกฝนตนเองเพื่อสร้างสรรค์งานปูนปั้นให้ปรากฏ และควรมีการจัดแสดงและสาธิตงานศิลปะปูนปั้นร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งในท้องถิ่นและระดับชาติอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: การถ่ายทอด ศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร วัดชีวีประเสริฐ

Abstract

The objectives of this research were to: 1) create strategy for transferring stucco art of Mueang Phetch craftsman at Wat Cheeprasert by developing a training package to meet the efficiency level of 80/80, 2) try out and evaluate strategy for transferring stucco art of Mueang Phetch craftsman at Wat Cheeprasert using a training package with the youths in Phetchaburi Province, and 3) study the policy proposal for transferring the stucco art at Wat Cheeprasert. The target group consisted of 30 youths in Phetchaburi Province, selected by using a purposive sampling method. The instruments used for data collection were the training package of strategy for transferring the stucco art of Mueang Phetch craftsman at Wat Cheeprasert, a knowledge test paper, a questionnaire for attitude assessment, a form for observing skills on stucco creation, and an interview form concerned with policy proposed from the 11 informants. The data were analyzed by computing percentage, mean, and standard deviation, and t-test while the qualitative data were analyzed with content analysis.

The research results revealed that: 1) The efficiency level (E_1/E_2) of the training package for transferring stucco art of Mueang Phetch craftsman of Wat Cheeprasert was at 81.50/82.00. 2) The youths who were trained with the constructed training package gained knowledge, attitude, and skills higher than before the training significantly at the 0.01 level. 3) The proposal policy for transferring the stucco art of

Mueang Phetch craftsman at Wat Cheeprasert was that the training should be put as a school curriculum so that the youths could learn, understand, and do real hands-on practice, whereas learning them for a living career required their inspiration, termination, perseverance, and self-training and development of art professional manifest. Also, there should be exhibitions and displays of Mueang Phetch craftsmanship stucco art in various organizations, both local and national levels continuously.

Keywords: Transferring, Stucco art of Mueang Phetch craftsman, Wat Cheeprasert

บทนำ

เพชรบุรีเป็นจังหวัดที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ของไทยและได้รับการขนานนามจากนักวิชาการบางท่านว่าเป็น “อยุธยาที่ยังมีชีวิต” ด้วยว่ามีโบราณสถานหรือวัดวาอารามต่างๆ ที่คล้ายคลึงกับกรุงศรีอยุธยา เป็นหัวเมืองในสมัยอยุธยาเพียงเมืองเดียวที่ดำรงอยู่ และได้มีการสืบทอดทางวัฒนธรรมมาโดยไม่ขาดสาย จากอยุธยาตอนปลายจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ ผลงานศิลปะที่มีลักษณะโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่นเพชรบุรี นักประวัติศาสตร์ศิลปะหลายท่านได้เรียกว่างานศิลปะสกุลช่างเมืองเพชร ซึ่งประกอบด้วย งานประติมากรรมปูนปั้น งานจิตรกรรม และงานศิลปกรรมสาขาอื่นๆ (เลิศชาย สินเสริฐ, 2549: 1-2) งานศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรถือเป็นมรดกงานช่างไทยที่ยังคงได้รับการสังมองค์ความรู้สืบทอดอย่างต่อเนื่อง การศึกษางานปูนปั้นสกุลช่างเพชรบุรียุคปัจจุบันจึงน่าจะสามารถทำความเข้าใจในด้านแนวความคิด เทคนิค และรูปแบบของงานปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร ท่ามกลางกระแสของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในด้านต่างๆ ได้เป็นอย่างดี และน่าจะขยายความเข้าใจเกี่ยวกับงานปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรสืบทอดกลับไปถึงอยุธยาตอนปลายหรือรัตนโกสินทร์ตอนต้นได้ (ดวงกลม บุญแก้วสุข, 2557: 8) งานปูนปั้นเป็นศิลปะที่พบได้ทั่วไปก็จริง แต่ปูนปั้นเมืองเพชรมีความโดดเด่น เพราะยังคงรักษาเอกลักษณ์ของตนเองทั้งกระบวนการ เทคนิค และรูปแบบไว้ งานปูนปั้นเมืองเพชรมีลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวชนิดที่ผู้มีความรู้ทางศิลปะอาจบอกได้ทันทีว่าเป็นฝีมือสกุลช่างเมืองเพชร กล่าวคือ แทนที่จะออกแบบลายแบบสมมาตร คือ ด้านซ้ายกับด้านขวาเหมือนกันตามแบบแผนทางศิลปะไทยทั่วไป ช่างเมืองเพชรจะมีลูกเล่นโดยทำให้ลายสองข้างแตกต่างกันเล็กน้อย จึงเกิดความไม่เท่าหรือความไม่ซ้ำแบบซ้ำกันท่ามกลางงานปูนปั้น ที่ผลิตสร้างสรรค์ออกมามากมายในสังคมไทยนั้น ผลงานที่มีชื่อเสียงมากที่สุดแห่งหนึ่งคงหนีไม่พ้นงานปูนปั้นของช่างเพชรบุรี ฝีมือปูนปั้นของช่างเมืองเพชรนั้นมีความงดงามอย่างยิ่งจนได้รับการยกย่องว่าเป็นฝีมือชั้นครู จังหวัดเพชรบุรี ได้ชื่อว่าเป็นที่มีช่างฝีมือปูนปั้นมากที่สุดและยอดเยี่ยมที่สุด และเป็นแหล่งปั้นช่างปูนปั้นในปัจจุบัน ปูนปั้นจึงถือเป็นผลงานศิลปะที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดเพชรบุรี (ชนิษฐา นิลผึ้ง, 2549: 2)

ปัจจุบันสภาพสังคมได้เปลี่ยนแปลงไป ค่านิยมทางวัตถุและเทคโนโลยีส่งผลให้คุณค่าและการสืบสานด้วยวัฒนธรรมและภูมิปัญญาทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติค่อยๆ สูญหายไป การสืบสานงานสายสกุลช่างปูนปั้นเพชรบุรีเป็นแหล่งความรู้ คุณค่า และกระบวนการพัฒนามนุษย์ทางวัฒนธรรมที่สำคัญของประเทศที่ต้องสานต่อไม่ให้สูญหายไปจากสังคมและประเทศไทยเป็นแผ่นดินที่เข้มแข็งด้วยกระบวนการทางวัฒนธรรมเพราะวัฒนธรรมเกี่ยวเนื่องด้วยคุณค่าสุนทรีย์ที่เป็นหนึ่งเดียวกับวิถีชีวิต ส่งผลให้มนุษย์เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์พร้อมด้วยความคิดสร้างสรรค์ สุนทรียภาพ และจิตวิญญาณของพระพุทธศาสนา วัฒนธรรมที่มีพลังจะนำสู่การพัฒนาประเทศด้วยเอกลักษณ์ ศักยภาพ และพลังทางวัฒนธรรมอย่างสร้างสรรค์อย่างมีจุดหมายและยั่งยืน (ปาลักษณ์ สุรัสวดี, 2554: 12) ในปัจจุบันการศึกษาศิลปะพื้นบ้านและภูมิปัญญาไทยอยู่ในสถานะที่น่าเป็นห่วงเนื่องจากผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจ ตั้งใจศึกษา และอนุรักษ์มีจำนวนน้อยมาก ผลงานปูนปั้นของสกุลช่างเพชรบุรีซึ่งมีการสืบทอดมาช้านาน ถือเป็นเอกลักษณ์และสมบัติของชาติที่ต้องรักษาและหวงแหนไว้ควรจะต้องมีการศึกษา วิเคราะห์ รวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาของช่างพื้นบ้านชนิดนี้ให้คงอยู่ (เลิศชาย สิ้นเสริญ, 2549: 3)

สภาพปัญหาของงานปูนปั้นในปัจจุบันมีหลายๆ ด้านด้วยกัน เช่น ด้านการปลูกฝังเยาวชนรุ่นหลังยังไม่ได้รับการตอบรับที่เพียงพอ จนทำให้ขาดความรัก ความสนใจ ไม่ให้ความสำคัญกับงานปูนปั้น โดยมองว่าเป็นงานที่ล้าหลัง ไม่ทันสมัย เป็นที่น่าเบื่อ ไม่อยากทำ เพราะต้องใช้ความเพียรพยายาม ความอดทน ในการทำงานแต่ละชิ้น จะเห็นได้ว่าต้องใช้เวลาช้านาน จนทำให้มองเห็นว่าเป็นงานเก่าแก่ ต่างกับสมัยใหม่ที่มีความรวดเร็วทันสมัย สามารถนำไปใช้เมื่อไรก็ได้จึงทำให้งานปูนปั้นเมืองเพชรบุรีขาดความมีสีสัน ความหลากหลาย ความเข้าใจ บรรดาลูกหลานของกลุ่มช่างมีน้อยคนนักที่มีความสนใจในงานศิลปกรรมปูนปั้นจึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ขาดบุคคลผู้เป็นทายาทของสกุลช่างที่จะสืบทอดงานปูนปั้น (พระมหาสมนึก จันทร์ทอง, 2551: 4)

วัดชีวประเสริฐสร้างขึ้นในสมัยรัตนโกสินทร์ พ.ศ.2325 ตั้งอยู่ที่ถนนมาตยาจารย์ ตำบลท่าราบ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ได้เล็งเห็นความสำคัญในการอนุรักษ์งานศิลปะปูนปั้น ประกอบกับในวัดมีศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรที่มีความโดดเด่น สวยงาม รอบอุโบสถและศาลาการเปรียญเป็นเรื่องรามเกียรติ์ และพุทธประวัติที่มีความวิจิตรพิสดาร ประกอบด้วย เทพเทวดา สัตว์หิมพานต์และสัตว์ในวรรณคดี เจ้าอาวาสวัดชีวประเสริฐและคณะกรรมการอีก 5 ท่าน ได้จัดตั้งเป็นศูนย์การเรียนรู้สู่การอนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร โดยมีช่างปูนปั้นที่มีฝีมือ คือ นายสมบัติ พูลเกิด เป็นวิทยากรประจำศูนย์ แต่ยังมีปัญหาเนื่องจากไม่ได้รับความสนใจจากประชาชน และเยาวชน เท่าที่ควร จึงทำให้ยังไม่ประสบความสำเร็จในการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้

จากสภาพปัญหาในการถ่ายทอด อนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร ผู้วิจัยได้พบจากเหตุการณ์จริง และเอกสารต่างๆ ทำให้ทราบว่า การอนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปะปูนปั้นสกุลช่าง

เมืองเพชร มีปัญหาต่างๆ มากมาย หากไม่ได้รับการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นอาจทำให้ศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรเลือนหายไปได้ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้วิจัยซึ่งเป็นเจ้าอาวาสวัดชีวีประเสริฐ มีความสนใจที่จะสร้างยุทธศาสตร์การถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ และนำไปทดลองใช้กับเยาวชนกลุ่มเป้าหมายและเสนอผลการศึกษาคือข้อเสนอเชิงนโยบายการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรให้คงอยู่คู่เมืองเพชรตลอดไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อสร้างยุทธศาสตร์การถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ ด้วยการสร้างชุดฝึกอบรม
2. เพื่อทดลองและประเมินยุทธศาสตร์การถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐด้วยชุดฝึกอบรมแก่เยาวชนจังหวัดเพชรบุรี
3. ศึกษาข้อเสนอเชิงนโยบายถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ ยุทธศาสตร์การถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ คือ ชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความรู้ เจตคติ และทักษะ ที่มีต่อศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร
3. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เยาวชนในจังหวัดเพชรบุรีที่มีความสนใจในศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร จำนวน 30 คน
4. ระยะเวลาในการวิจัย ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561 ถึงวันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2562 เป็นระยะเวลาในการวิจัย 1 ปี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยไว้ 3 ขั้นตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 การสร้างยุทธศาสตร์การถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ

การสร้างยุทธศาสตร์การถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ ผู้วิจัยได้สร้างเป็นชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ เนื่องจากที่

ผ่านมการถ่ายทอด้งขาดประสทธิภาพ เพราะไม่มีชุดฝีกอบรมประกอบการเรียนรู้ ขั้นตอนการสร้างมีดังนี้

1. การสร้างและหาประสทธิภาพชุดฝีกอบรม ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1.1 กำหนดสภาพปัญหาที่จะนำมาสร้างและหาประสทธิภาพชุดฝีกอบรม โดยพิจารณาจากข้อมูลที่ได้จากการศึกษาทบทวนแนวคิดทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์การถ่ายทอด้งศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ ข้อมูลที่ได้ผู้วิจัยนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดขอบเขตของชุดฝีกอบรม เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความจำเป็นที่ต้องจัดการฝีกอบรม

1.2 กำหนดวัตถุประสงค์ของชุดฝีกอบรม โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความจำเป็นของชุดฝีกอบรม ซึ่งเป็นการศึกษาถึงยุทธศาสตร์การถ่ายทอด้งศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ โดยคาดหวังไว้ว่าเมื่อดำเนินการจัดการฝีกอบรมสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ผู้เข้ารับการฝีกอบรมจะสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปอนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรได้

1.3 กำหนดชุดฝีกอบรม โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของชุดฝีกอบรม

1.3.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ กำหนดไว้เพื่อเป็นเกณฑ์ในการฝีกอบรม

1.3.2 เนื้อหาวิชา กำหนดไว้ โดยยึดจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละเรื่องเป็นขอบเขต และดำเนินการจัดอันดับความสำคัญของเนื้อหาวิชา และขอเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ ในด้านนั้นๆ เป็นรายละเอียดวิชาทั้งหมดในแต่ละชุดฝีกอบรมเพื่อเสริมสร้างประสทธิภาพยุทธศาสตร์การถ่ายทอด้งศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร

1.4 กำหนดชุดฝีกอบรมการถ่ายทอด้งศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วย

1.4.1 ชุดฝีกอบรม (สำหรับวิทยากร) ประกอบด้วย

1) คู่มือการใช้ชุดฝีกอบรม (สำหรับวิทยากร)

2) เอกสารประกอบการฝีกอบรมการถ่ายทอด้งศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ สำหรับวิทยากรประกอบด้วยชุดย่อย 5 ชุด

1.4.2 ชุดฝีกอบรม (สำหรับผู้เข้ารับการฝีกอบรม) ประกอบด้วย

1) คู่มือการใช้ชุดฝีกอบรม (สำหรับผู้เข้ารับการฝีกอบรม)

2) เอกสารประกอบการฝีกอบรมการถ่ายทอด้งศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ

1.5 จัดทำชุดฝึกอบรมที่สร้างตามเนื้อหาที่กำหนด นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องของเนื้อหา เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องตามคำแนะนำ จากนั้นนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินคุณภาพของชุดฝึกอบรม

การประเมินชุดฝึกอบรม เป็นการประเมินก่อนนำชุดฝึกอบรมไปทดลองใช้ เพื่อหาดัชนีความสอดคล้องของชุดฝึกอบรม ในด้านเนื้อหา เวลา จุดประสงค์ และแบบทดสอบ ผู้วิจัยใช้เทคนิค IOC ซึ่งผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านยุทธศาสตร์ ด้านศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร และด้านการถ่ายทอดการเรียนรู้ จำนวน 3 ท่าน

จากนั้นผู้วิจัยนำมาแทนค่าในช่องดัชนีความสอดคล้อง ถ้าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ถือว่าใช้ได้ไม่ต้องปรับปรุง แต่ถ้ามีค่าต่ำกว่านั้นต้องนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.6 กำหนดประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ โดยใช้เกณฑ์ 80/80

1.7 หาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ ผู้วิจัยได้ดำเนินการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 กับเยาวชนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

1.7.1 การหาประสิทธิภาพเป็นรายบุคคล (1:1)

นำชุดฝึกอบรมไปทดลองใช้กับเยาวชนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 3 คน เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับความเหมาะสมของภาษา และกิจกรรมที่จัดไว้ในชุดฝึกอบรมเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ แล้วนำมาวิเคราะห์ปรับปรุงแก้ไขชุดฝึกอบรมเพื่อนำไปทดลองใช้ในขั้นต่อไป

1.7.2 การหาประสิทธิภาพกลุ่มเล็ก (1:10)

นำชุดฝึกอบรมที่ได้รับการปรับปรุงจากขั้นตอนการทดลองหาประสิทธิภาพกับเยาวชนรายบุคคลไปทดลองหาประสิทธิภาพกับเยาวชนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นเยาวชนที่ยังไม่เคยได้รับการฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ จำนวน 10 คน ดำเนินการตามขั้นตอนการฝึกอบรม มีการทดสอบความรู้ เจตคติ และทักษะ ก่อนและหลังการฝึกอบรม นำคะแนนที่ได้ไปหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 แล้วนำชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรไปใช้ฝึกอบรมกับกลุ่มเป้าหมายได้

2. การสร้างแบบทดสอบวัดความรู้

การสร้างแบบทดสอบวัดความรู้มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

2.1 ศึกษาองค์ประกอบต่างๆ ของชุดฝึกอบรม ประกอบด้วย จุดประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละชุดฝึกอบรม เนื้อหาชุดฝึกอบรม กิจกรรมและวิธีการฝึกอบรม สื่อประกอบการฝึกอบรม และการวัดและประเมินผล

2.2 สร้างแบบทดสอบวัดความรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์ชุดฝึกอบรม และกำหนดน้ำหนักของเนื้อหา สร้างเป็นข้อคำถามที่ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาสาระของชุด

ฝึกอบรม เพื่อให้ได้ข้อคำถามของแบบทดสอบวัดความรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในระหว่างที่เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 1 ฉบับ จำนวน 30 ข้อ ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก เกณฑ์การให้คะแนนคือ ถูกได้ 1 คะแนน ผิด หรือไม่ตอบได้ 0 คะแนน ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลวิธีสร้างแบบทดสอบวัดความรู้ และการเขียนข้อสอบ

2.2.2 ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาของบทเรียนการถ่ายถอดศิลปกรรมปูนปั้น เพชรบุรีของวัดชีวีประเสริฐ และสร้างแบบทดสอบเพื่อวัดด้านความรู้

2.2.3 ดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดความรู้ ซึ่งใช้เป็นแบบทดสอบก่อนและหลัง การฝึกอบรม โดยเป็นแบบทดสอบปรนัย แบบเลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ

2.2.4 นำแบบทดสอบวัดความรู้ที่สร้างเสร็จแล้วทั้งฉบับไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบและขอคำแนะนำเพิ่มเติม แล้วแก้ไขปรับปรุง

2.2.5 นำแบบทดสอบวัดความรู้ให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่าง เนื้อหาของแบบทดสอบวัดความรู้กับจุดประสงค์การเรียนรู้ แล้วนำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ มา หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (สมนึก ภัททิยธนี, 2551: 220) ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00

2.2.6 นำแบบทดสอบวัดความรู้ จำนวน 30 ข้อ ไปทดลองใช้ (Tryout) กับ เยาวชนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน

2.2.7 นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์เพื่อหาประสิทธิภาพรายข้อโดยหาค่า ความยากง่าย (Level difficulty หรือ ค่า p) และค่าอำนาจจำแนก (Discrimination หรือ ค่า r) แล้ว นำมาปรับปรุงให้ได้เกณฑ์คุณภาพ ข้อสอบต้องมีความยากง่ายระหว่าง 0.20 - 0.80 และมีค่าอำนาจ จำแนก 0.20 ขึ้นไป

2.2.8 นำแบบทดสอบ 30 ข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder- Richardson) KR 20 อ้างถึงใน สมนึก ภัททิยธนี, 2551: 223) ผลการวิเคราะห์ พบว่า แบบทดสอบมีค่าความเชื่อมั่น 0.80

2.2.9 นำแบบทดสอบวัดความรู้ที่ปรับปรุงแล้วใช้เป็นแบบทดสอบวัดความรู้ ก่อนและหลังการฝึกอบรม กับผู้เข้ารับการฝึกอบรม

3. การสร้างแบบวัดเจตคติ

3.1 ศักยภาพวิธีการสร้างแบบวัดเจตคติตามวิธีการของลิเคอร์ท์ จากเอกสารและ งานวิจัยที่ เกี่ยวข้องกับแบบวัดเจตคติ ดังนี้

3.1.1 กำหนดขอบข่ายของเจตคติที่ต้องการวัด

3.1.2 เขียนข้อความเกี่ยวกับเรื่องที่จะศึกษาเชิงความคิดเห็นทางบวกและทางลบ

3.1.3 กำหนดคำตอบหรือตัวเลือกให้เลือกในแต่ละข้อความเป็น 5 ทางเลือก คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3.1.4 นำข้อความที่สร้างขึ้นทั้งหมดรวมเป็นแบบวัดเจตคติ

3.2 สร้างแบบวัดเจตคติต่อศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร จำนวน 20 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็น มาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ

ระดับความคิดเห็น	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

3.3 นำแบบวัดเจตคติเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบและขอคำแนะนำเพิ่มเติม แล้วปรับปรุงแก้ไข

3.4 นำแบบวัดเจตคติที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้อง แล้วนำผล การประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00

3.5 นำแบบวัดเจตคติคิไปทดลองใช้กับกลุ่มเยาวชนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย

3.6 วิเคราะห์คุณภาพของข้อความแต่ละข้อเพื่อหาค่าอำนาจจำแนก โดยการทดสอบด้วย t- test

3.7 นำแบบวัดเจตคติไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้เกณฑ์สรุปความหมายเจตคติตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2554: 161) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	สรุปการประเมินผลการวัดเจตคติ
4.51-5.00	มีเจตคติสูงมาก
3.51-4.50	มีเจตคติสูง
2.51-3.50	มีเจตคติปานกลาง
1.51-2.50	มีเจตคติน้อย
1.00 -1.50	มีเจตคติน้อยมาก

4. การสร้างแบบสังเกตทักษะการปั้นปูน

แบบสังเกตทักษะการปั้นปูน มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

4.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสังเกตทักษะการปั้นปูนตามแบบศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร จากเอกสารที่เกี่ยวข้องและคู่มือการวัดผลและประเมินผลของกระทรวง ศึกษาธิการ โดยมีข้อสังเกตที่เกี่ยวข้องกับทักษะการปั้นปูนตามแบบศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร

4.2 สร้างแบบสังเกตทักษะในการปั้นปูนตามแบบศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ จำนวน 5 ข้อ

4.3 นำแบบสังเกตทักษะการปั้นปูนตามแบบศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร ที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจแก้ไขในส่วนของสำนวนภาษา ความถูกต้อง และความเหมาะสมของข้อคำถาม

4.4 นำแบบสังเกตทักษะการปั้นปูนตามแบบศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของข้อคำถาม แล้วนำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 – 1.00

4.5 นำแบบสังเกตทักษะการปั้นปูนตามแบบศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร ที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปใช้ในการสังเกตทักษะการปั้นปูนของกลุ่มเป้าหมาย

ตอนที่ 2 การทดลองและประเมินยุทธศาสตร์การถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ

ผู้วิจัยกำหนดการทดลองและประเมินยุทธศาสตร์การถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ โดยการจัดฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย

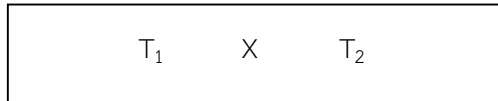
กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ เยาวชนที่เลือกแบบเจาะจง จำนวน 30 คน โดยได้กำหนดคุณสมบัติไว้ ดังนี้

1. มีความสนใจในศิลปะปูนปั้นเมืองเพชร
2. มีอายุระหว่าง 14-25 ปี
3. มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดเพชรบุรี
4. สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ตลอดการฝึกอบรม

เมื่อได้กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน แล้ว ให้กลุ่มเป้าหมายเข้ารับการฝึกอบรมโดยใช้ชุดฝึกอบรม การถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ และปฏิบัติการฝึกอบรมโดยเชิญช่างสมบัติ พูลเกิด เป็นวิทยากร

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest Posttest Design) (ยูทธ ไกยวรรณ์, 2559: 81) แบบแผนการทดลอง เขียนเป็นแผนภาพได้ ดังนี้

ความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในรูปแบบการทดลอง

T_1	หมายถึง	การทดสอบก่อนฝึกอบรม
X	หมายถึง	การฝึกอบรม
T_2	หมายถึง	การทดสอบหลังฝึกอบรม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนที่ 2 การทดลองชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีว์ประเสริฐ

1. ชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีว์ประเสริฐ
2. แบบทดสอบวัดความรู้
3. แบบสอบถามเพื่อวัดเจตคติ
4. แบบสังเกตทักษะการปั้นปูน

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ทดสอบก่อนและหลังได้รับการฝึกอบรมของกลุ่มเป้าหมาย ด้วยแบบทดสอบวัดความรู้

แล้วนำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนน

2. สอบถามเจตคติก่อนและหลังการฝึกอบรมของกลุ่มเป้าหมาย ด้วยแบบสอบถามเจตคติ

แล้วนำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนน

3. ประเมินทักษะปฏิบัติการปั้นปูนของกลุ่มเป้าหมาย ก่อนและหลังได้รับการฝึกอบรม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความรู้ ก่อนและหลังการฝึกอบรมโดยใช้ชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีว์ประเสริฐ โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการฝึกอบรม

2. เปรียบเทียบผลการสอบถามเจตคติ ที่มีต่อศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรก่อนและหลังการฝึกอบรมโดยใช้ชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีว์ประเสริฐ โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการฝึกอบรม

3. เปรียบเทียบผลการประเมินทักษะการปั้นปูนตามแบบศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรก่อนและหลังการฝึกอบรมโดยใช้ชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีว์ประเสริฐ โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการฝึกอบรม

ตอนที่ 3 การศึกษาข้อเสนอเชิงนโยบายในการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีว์ประเสริฐ

ผู้วิจัยทำร่างแบบการหาข้อเสนอเชิงนโยบายการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นเมืองเพชรของวัดชีว์ประเสริฐ เป็นแบบสัมภาษณ์

1. กำหนดคุณสมบัติของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ คือ เจ้าอาวาสในวัดที่มีศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร 3 รูป ช่างปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร 3 คน ครูสอนศิลปะ 3 คน นักวิชาการทางวัฒนธรรมและพระพุทธศาสนา 2 คน รวมทั้งสิ้น 11 คน

2. กำหนดจุดประสงค์ในการสัมภาษณ์ ดังนี้

2.1 เพื่อเสนอผลงานวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นเมืองเพชรของวัดชีว์ประเสริฐ

2.2 เพื่อศึกษาข้อเสนอเชิงนโยบายที่ได้จากการสัมภาษณ์ ในการนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนายุทธศาสตร์การถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร

3. กำหนดประเด็นคำถามในภาพรวมของการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นเมืองเพชร

ประเด็นคำถามที่ 1 ความคิดเห็นการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร

ประเด็นคำถามที่ 2 ความคิดเห็นต่อการนำชุดฝึกอบรมไปประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการอนุรักษ์และถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร

ประเด็นคำถามที่ 3 เพื่อทราบข้อเสนอเชิงนโยบายการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร

4. สรุปผลการสัมภาษณ์เพื่อหาข้อเสนอเชิงนโยบายการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพชุดฝึกอบรมถ่ายทอดศิลปะปูนปั้น สกulptช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ

ผู้วิจัยได้ใช้ผลจากการศึกษาข้อมูลศิลปะปูนปั้นสกulptช่างเมืองเพชรมาสร้างและพัฒนาชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกulptช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ชุดฝึกอบรม (สำหรับวิทยากร)
2. ชุดฝึกอบรม (สำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม)

ผลการหาประสิทธิภาพชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ

ตารางที่ 1 ค่าประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกulptช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ

ชุดฝึกอบรม	จำนวนเยาวชน	คะแนนระหว่างฝึกอบรม			คะแนนสอบหลังฝึกอบรม		
		คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ E_1	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ E_2
1	10	20	16.0	80.00	5	4.1	82.00
2	10	20	16.5	82.50	5	4.1	82.00
3	10	20	16.4	82.00	5	4.0	80.00
4	10	20	16.3	81.50	5	4.1	82.00
5	10	20	16.3	81.50	5	4.2	84.00
รวม		100	81.50	81.50	25	21.7	82.00

จากตารางที่ 1 ประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกulptช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ เป็นรายชุดในการทดลองกับกลุ่มเล็ก (1:10) ชุดฝึกอบรมมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน $E_1/E_2 = 80/80$ ดังนี้ ชุดฝึกอบรมที่ 1 ศิลปะปูนปั้นสกulptช่างเมืองเพชร มีประสิทธิภาพ 80.00/82.00 ชุดฝึกอบรมที่ 2 ศิลปะปูนปั้นสกulptช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ มีประสิทธิภาพ 82.50/82.00 ชุดฝึกอบรมที่ 3 ช่างปูนปั้นเมืองเพชร มีประสิทธิภาพ 82.00/80.00 ชุดฝึกอบรมที่ 4 การดำปูน มีประสิทธิภาพ 81.50/82.00 ชุดฝึกอบรมที่ 5 การปั้นปูน มีประสิทธิภาพ 81.50/84.00 ซึ่งชุดฝึกอบรมทุกชุดมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานและเมื่อหาประสิทธิภาพรวมทั้ง 5 ชุด มีประสิทธิภาพ 81.50/82.00 ทำให้เชื่อมั่นได้ว่าชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกulptช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด สามารถนำไปจัดกิจกรรมการฝึกอบรมได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ตอนที่ 2 ผลการทดลองและประเมินยุทธศาสตร์การถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ โดยการใช้ชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบความรู้ ก่อนและหลังการฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ

ตารางที่ 2 คะแนนวัดความรู้ด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการฝึกอบรมของกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย	N	\bar{X}	S.D.	t	Sig
กลุ่มเป้าหมายก่อนฝึกอบรม	30	10.57	1.89	9.003 **	.000
กลุ่มเป้าหมายหลังฝึกอบรม	30	24.43	.74		

$P < .01$

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการทดสอบความรู้ของกลุ่มเป้าหมาย จากการอบรมด้วยชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ มีผลการทดสอบความรู้ก่อนฝึกอบรมเฉลี่ย 10.57 คะแนน ผลการทดสอบความรู้หลังฝึกอบรมเฉลี่ย 24.43 คะแนน เมื่อเทียบกับค่า t ที่คำนวณได้ คือ 9.003 ค่า t ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่าวิกฤตของ t แสดงว่าค่าเฉลี่ยหลังฝึกอบรมมีค่ามากกว่าค่าเฉลี่ย ก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 สรุปได้ว่า ผลการฝึกอบรมโดยใช้ชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เพิ่มขึ้น โดยผลการทดสอบความรู้หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม

ตารางที่ 3 ผลการประเมินเจตคติก่อนและหลังการอบรมของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร ที่ได้รับการอบรมด้วยชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้น สกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เข้ารับ การฝึกอบรม	ก่อนการฝึกอบรม			หลังการฝึกอบรม		
		\bar{X}	S.D	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	ข้าพเจ้ารู้สึกมีความสุขที่ได้มาเข้ารับการฝึกอบรม	3.40	.42	ปาน กลาง	4.30	.48	สูง
2	เรื่องศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรทำให้ข้าพเจ้ามีความรู้ความเข้าใจถึงความเป็นมาของศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรได้ดีขึ้น	3.47	.46	ปาน กลาง	4.27	.38	สูง
3	การได้ศึกษาเรื่องศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกเห็นคุณค่าของปูนปั้น	3.47	.41	ปาน กลาง	4.20	.43	สูง
4	การศึกษาเรื่องช่างปูนปั้นเมืองเพชรทำให้ได้เห็นถึงความวิริยะอุตสาหะของช่างปูนปั้น	3.92	.45	สูง	4.40	.48	สูง
5	การศึกษาเรื่องวัสดุอุปกรณ์และการทำปูน ทำให้มีความเข้าใจในการทำปูนปั้น	3.43	.54	ปาน กลาง	4.23	.36	สูง
6	การลงมือปฏิบัติการปั้นปูนทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม สามารถปั้นปูนลายพื้นฐานได้	3.43	.47	ปาน กลาง	4.10	.38	สูง
7	การอบรมเรื่องยุทธศาสตร์การถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เพิ่มขึ้น	3.57	.48	สูง	4.37	.45	สูง
8	การอบรมเรื่องยุทธศาสตร์การถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ ทำให้ข้าพเจ้าเกิดความสนใจในศิลปะปูนปั้น	3.63	.56	สูง	4.47	.46	สูง
9	ข้าพเจ้าคิดว่าจะนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ประโยชน์ได้	3.43	.52	ปาน กลาง	4.27	.42	สูง
10	ข้าพเจ้าจะพยายามหาความรู้เพิ่มเติมในเรื่องศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟู	4.06	.47	สูง	4.20	.45	สูง
11	ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่ายที่ต้องมาเข้ารับการฝึกอบรมเรื่องยุทธศาสตร์การถ่ายทอดศิลปะ ปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ	3.43	.42	ปาน กลาง	4.40	.49	สูง
12	ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่จำเป็นที่จะ ต้องอนุรักษ์ศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร เพราะยังมีศิลปกรรมด้านอื่นๆอีกมากมาย	3.37	.58	ปาน กลาง	4.40	.53	สูง
13	ข้าพเจ้าคิดว่าศิลปะปูนปั้น ไม่สามารถทำให้ประเทศชาติเจริญก้าวหน้าได้	3.47	.43	ปาน กลาง	4.06	.58	สูง
14	ข้าพเจ้าคิดว่าการศึกษาเรื่องศิลปะปูนปั้นไม่ทำให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.53	.51	สูง	4.10	.47	สูง
15	การศึกษาเรื่องศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร ทำให้ข้าพเจ้าเกิดความเบื่อหน่าย	3.47	.47	ปาน กลาง	4.50	.39	สูง
16	ข้าพเจ้าเห็นว่าการทำงานเป็นงานที่ทำได้ซ้ำ เสียเวลา และไม่คุ้มค่าในการสร้างชิ้นงาน	3.03	.54	ปาน กลาง	4.33	.43	สูง
17	ศิลปะปูนปั้นเป็นงานที่นำมาใช้ประโยชน์ได้น้อยมาก	3.43	.48	ปาน กลาง	4.43	.56	สูง

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เข้ารับ การฝึกอบรม	ก่อนการฝึกอบรม			หลังการฝึกอบรม		
		\bar{x}	S.D	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
18	ข้าพเจ้าไม่ชอบเรียนเรื่องเกี่ยวกับงานปูนปั้น เพราะไม่สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	3.50	.50	ปาน กลาง	4.37	.52	สูง
19	ข้าพเจ้าเห็นว่างานปูนปั้นเป็นงานที่ไม่เป็นต้องพื้นฐานมาอีกเพราะ จะทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณ	3.03	.43	ปาน กลาง	4.50	.42	สูง
20	ข้าพเจ้าไม่ชอบไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับศิลปะ ปูนปั้น เพราะมีแต่สิ่ง เก่าๆ ไม่น่าชม	3.13	.41	ปาน กลาง	4.47	.46	สูง
	รวม (เฉลี่ย)	3.46	.46	ปาน กลาง	4.32	.43	สูง

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการประเมินเจตคติก่อนและหลังการอบรมด้วยชุดฝึกอบรม การถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวประเสริฐของกลุ่มเป้าหมาย ก่อนฝึกอบรม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.46$, S.D = .46) ผลการประเมินหลังฝึกอบรม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 4.32$, S.D = .43) ในส่วนเจตคติเชิงลบ ข้อที่ 11-20 พบว่ากลุ่มเป้าหมายแสดงความคิดเห็น ไม่เห็นด้วยกับข้อความที่สอบถามนั้น อยู่ในเกณฑ์ระดับสูง จากเดิมมีความเห็นด้วยอยู่ระดับปานกลาง

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบค่า t ของเจตคติของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร

กลุ่มเป้าหมาย	N	\bar{x}	S.D.	t	Sig
กลุ่มเป้าหมายก่อนฝึกอบรม	30	3.46	.46	4.514**	.000
กลุ่มเป้าหมายหลังฝึกอบรม	30	4.32	.43		

P < .01

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการประเมินเจตคติที่มีต่อศิลปะปูนปั้นเมืองเพชรของ กลุ่มเป้าหมาย มีผลการประเมินเจตคติก่อนฝึกอบรมเฉลี่ย 3.46 คะแนน ผลการประเมินหลัง ฝึกอบรมเฉลี่ย 4.32 คะแนน เมื่อเทียบกับค่า t ที่คำนวณได้ คือ 4.514 ค่า t ที่คำนวณได้มีค่า มากกว่าค่าวิกฤตของ t แสดงว่าค่าเฉลี่ยหลังฝึกอบรมมีค่ามากกว่าค่าเฉลี่ยก่อนฝึกอบรมอย่างมี นัยสำคัญที่ระดับ .01 สรุปได้ว่า ผลการฝึกอบรมโดยใช้ชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุล ช่างเมืองเพชรของวัดชีวประเสริฐ ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีเจตคติเพิ่มขึ้น โดยผลการประเมิน เจตคติหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบทักษะการปั้นปูนตามรูปแบบศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร ก่อนและหลังได้รับการฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ

กลุ่มเป้าหมาย	N	\bar{x}	S.D.	t	Sig
กลุ่มเป้าหมายก่อนฝึกอบรม	30	6.03	1.1715	5.217 **	.000
กลุ่มเป้าหมายหลังฝึกอบรม	30	8.71	.1204		

$P < .01$

จากตารางที่ 5 พบว่า ผลการประเมินทักษะการปั้นปูนตามรูปแบบศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ ของกลุ่มเป้าหมาย มีผลการประเมินทักษะก่อนฝึกอบรมเฉลี่ย 6.03 คะแนน ผลการประเมินหลังฝึกอบรมเฉลี่ย 8.71 คะแนน ค่า t 5.217 ค่า t ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่าวิกฤตของ t แสดงว่าค่าเฉลี่ยหลังฝึกอบรมมีค่ามากกว่าค่าเฉลี่ยก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 สรุปได้ว่า ผลการฝึกอบรมโดยใช้ชุดฝึกอบรมยุทธศาสตร์การถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีทักษะเพิ่มขึ้น โดยผลการประเมินทักษะหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาข้อเสนอเชิงนโยบายในการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลงานวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐกับผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ แล้วนำแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ และสรุปเพื่อหาข้อเสนอเชิงนโยบาย ได้ข้อเสนอเชิงนโยบาย คือ ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าวัดชีวีประเสริฐเหมาะสมเป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อถ่ายทอดงานปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร เพราะที่นี่ยังมีงานปูนปั้นของช่างที่มีชื่อเสียงถึง 5 คน และการถ่ายทอดที่มีชุดการเรียนรู้ประกอบการศึกษา จัดว่าเป็นกลวิธีที่ดีสามารถทำให้ผู้เรียนทบทวนค้นคว้าได้ด้วยตนเอง และชุดอบรมนี้มีประโยชน์ ทำให้ได้รู้ประวัติเกี่ยวกับปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร รู้วิธีการทำปูน ตลอดจนสอนให้ปฏิบัติจริงและการนำไปประยุกต์ใช้กับสิ่งอื่นๆ และเห็นว่าควรบรรจุไว้ในหลักสูตรการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรไว้ในสถานศึกษาซึ่งสามารถนำชุดฝึกอบรมนี้ไปใช้ในการถ่ายทอดให้แก่เยาวชนได้ศึกษาเรียนรู้เข้าใจและทำได้จริงส่วนการเรียนรู้เพื่อเป็นอาชีพนั้นต้องเป็นผู้มีใจรัก มุ่งมั่นอดทน ฝึกฝนตนเองเพื่อสร้างสรรค์งานปูนปั้นให้ปรากฏ และวัดควรจัดแสดงสาธิตงานปูนปั้นร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งในท้องถิ่นและระดับชาติอย่างต่อเนื่อง

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการสร้างยุทธศาสตร์การถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ โดยสร้างชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 มีรายละเอียด ดังนี้

ชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ ที่สร้างขึ้น ประกอบด้วย ชุดฝึกอบรมย่อย จำนวน 5 ชุด คือ ชุดฝึกอบรมที่ 1 ศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร มีประสิทธิภาพ 80.00/82.00 ชุดฝึกอบรมที่ 2 ศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ มีประสิทธิภาพ 82.50/82.00 ชุดฝึกอบรมที่ 3 ช่างปูนปั้นเมืองเพชร มีประสิทธิภาพ 82.00/80.00 ชุดฝึกอบรมที่ 4 การดำปูนมีประสิทธิภาพ 81.50/82.00 ชุดฝึกอบรมที่ 5 การปั้นปูน มีประสิทธิภาพ 81.50/84.00 ซึ่งชุดฝึกอบรมทุกชุดมีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์มาตรฐาน และเมื่อหาประสิทธิภาพรวมทั้ง 5 ชุด มีประสิทธิภาพ 81.50/82.00 ทำให้เชื่อมั่นได้ว่าชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด สามารถนำไปจัดกิจกรรมการฝึกอบรมได้ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

2. ผลการทดลองและประเมินยุทธศาสตร์การถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ โดยเปรียบเทียบความรู้ เจตคติ และทักษะ ก่อนและหลังได้รับการฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ

2.1 ความรู้ของกลุ่มเป้าหมาย หลังฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ สูงกว่าก่อนฝึกอบรม โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 เจตคติของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร หลังฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ สูงกว่าก่อนฝึกอบรม โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2.3 ทักษะการปั้นปูนของกลุ่มเป้าหมาย หลังฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ สูงกว่าก่อนฝึกอบรม โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. ผลการศึกษาข้อเสนอเชิงนโยบายการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ คือ วัดชีวีประเสริฐสมควรเป็นแหล่งถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นเพราะมีผลงานที่สวยงามให้ได้ศึกษา และชุดฝึกอบรมนี้มีความเหมาะสมใช้ประกอบการถ่ายทอดเพราะมีจุดประสงค์ให้ความรู้ เจตคติที่ดีในการอนุรักษ์ปูนปั้นและสอนวิธีปฏิบัติจริง ข้อเสนอเชิงนโยบายควรบรรจุเรื่อง

ศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรไว้ในหลักสูตรของสถานศึกษา และจัดแสดงสาธิตงานปูนปั้นร่วมกับหน่วยงานต่างๆทั้งในท้องถิ่นและระดับชาติอย่างต่อเนื่อง

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ ผลของการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายได้ ดังนี้

1. ผลการสร้างยุทธศาสตร์การถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของ วัดชีวีประเสริฐ โดยสร้างชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีผลการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ตามที่กำหนด เพราะได้ดำเนินการตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ ได้ศึกษาเอกสาร และทบทวนวรรณกรรม เพื่อวิเคราะห์เนื้อหา และนำไปสู่แนวทางการพัฒนาชุดฝึกอบรมที่เหมาะสมตามสภาพจริงของการนำไปใช้กับเยาวชนที่เข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งจะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความเข้าใจ ได้รับความรู้ มีเจตคติ และทักษะ ในการศึกษาเรื่องศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร และลงมือปฏิบัติการปั้นปูน และผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดผล ประกอบด้วย แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบสอบถามเจตคติ แบบสังเกตทักษะ โดยพิจารณาให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของทุกชุดฝึกอบรม และหาค่าดัชนีความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญ พร้อมทั้งทดลองหาประสิทธิภาพตามขั้นตอน จึงทำให้ชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 เชื่อถือได้ว่าชุดฝึกอบรมมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับมนตรีทรัพย์มี (2555: 89) ได้ศึกษาเรื่องการสร้างและหาประสิทธิภาพชุดฝึกอบรมแบบฐานสมรรถนะอาชีพช่างไฟฟ้ารถยนต์ ผลการวิจัยพบว่า ผลการหาประสิทธิภาพชุดฝึกอบรมดังกล่าวได้ผลการประเมินสมรรถนะการปฏิบัติงานของผู้รับการฝึกอบรมประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญคิดเป็นคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 88.60/94.90 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 และยังสอดคล้องกับเกรียงศักดิ์ พรหมณพันธ์ (2557: 144) ที่ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาชุดฝึกอบรมการป้องกันภัยพิบัติจากอุทกภัยสำหรับประชาชนกลุ่มเสี่ยง โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และศึกษาข้อมูลคุณลักษณะของผู้เข้าอบรม จากนั้นนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์เพื่อสร้างรูปแบบชุดฝึกอบรม ผลการวิจัย พบว่า ชุดฝึกอบรมป้องกันภัยพิบัติจากอุทกภัยสำหรับประชาชนกลุ่มเสี่ยงมีประสิทธิภาพ 80.61/85.67 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. ผลการทดลองและประเมินยุทธศาสตร์การถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ โดยเปรียบเทียบความรู้ เจตคติ และทักษะ ก่อนและหลังได้รับการฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ

2.1 ความรู้ในเรื่องศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ หลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมโดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 อาจเป็นเพราะชุดฝึกอบรมที่ผู้วิจัยได้จัดสร้างขึ้นเป็นไปตามขั้นตอนการสร้างชุดฝึกอบรมได้รับการพัฒนาปรับปรุงแก้ไข และตรวจสอบจากกรรมการที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญอย่างเป็นทางการเป็นขั้นตอน ทำให้ได้ชุดฝึกอบรมมีประสิทธิภาพ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถกลับไปค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง จากชุดฝึกอบรม (สำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม) และการจัดกิจกรรมได้ มุ่งให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้ฝึกปฏิบัติจริง มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร ที่ตรงกับความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เรียนรู้ด้วยความกระตือรือร้นและตั้งใจปฏิบัติกิจกรรม จึงทำให้ ผลการเรียนรู้หลังการฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมสูงขึ้น สอดคล้องกับกับแนวคิดของ กมลศักดิ์ สุระดม (2555: 126)

2.2 ได้ทำการวิจัยเรื่องผลการใช้ชุดฝึกอบรมผู้ประกอบการเพื่อเข้าสู่ระบบแฟรแฟรต สำหรับกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารในประเทศไทย พบว่า การทดสอบเปรียบเทียบคะแนนก่อน และหลังการฝึกอบรมพบว่า คะแนนสอบหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยในต่างประเทศของมีคส์ (Meeks, 1972: 4296-A) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบวิธีการสอนแบบใช้ชุดการสอนกับวิธีการสอนแบบธรรมดา ผลการวิจัยพบว่า วิธีการสอนโดยใช้ชุดการสอนมีประสิทธิภาพสูงกว่าการสอนด้วยวิธีสอนแบบธรรมดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับแนวคิดของวีวาส (Vivas, 1985: 603) ที่วิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอน มีความสามารถเพิ่มขึ้น ด้านความพร้อมในการเรียน ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านเข้าใจปัญหาและด้านการปรับตัวทางสังคม หลังจากได้รับการสอนด้วยชุดการสอนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

2.3 เจตคติต่อศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐของกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ หลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับพระมหาสมนึก จันทร์ทอง (2551: 68) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศิลปะปูนปั้นเมืองเพชรบุรีกับการสร้างคุณค่าและมูลค่าทางวัฒนธรรม พบว่า ศิลปะปูนปั้นสามารถโน้มน้าวจิตใจคนรุ่นหลังให้มีความรู้สึกภูมิใจ เห็นคุณค่า เห็นความสำคัญ มีจิตใจที่จะร่วมกันรักษาสืบทอดศิลปะปูนปั้นต่อไป และยังสอดคล้องกับเครพพ์ (Krepps, 1986: 1293) ที่ได้ศึกษาผลการทดลองชุดฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ ต่อการตอบสนองของงานที่มีผลต่ออารมณ์และความรู้สึกของพนักงานที่เปลี่ยนเป็นการปฏิบัติโดยอัตโนมัติ ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองใช้ชุดฝึกอบรมปฏิบัติงานมีการวิเคราะห์สำรวจงานเพิ่ม

มากขึ้น ชี้ให้เห็นว่าชุดฝึกอบรมที่สร้างขึ้นมีผลอย่างมากต่อการเปลี่ยนแปลงของพนักงานในด้านความพอใจในการทำงานทุกๆ ไป แรงกระตุ้นในการทำงานและความพอใจในความมั่นคงของงาน

2.4 ทักษะการปั้นปูนของกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะ ปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ หลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งทักษะในการปั้นปูนของกลุ่มเป้าหมายหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนเข้ารับการฝึกอบรม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการฝึกอบรมโดยใช้ชุดฝึกอบรมเป็นการฝึกที่เน้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ได้ลงมือปฏิบัติจริงมี การทำงานอย่างเป็นขั้นตอนทำให้การดำเนินงาน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่ความสำเร็จตาม จุดประสงค์และเป้าหมายได้ ซึ่งสอดคล้องกับคาร์เตอร์ (Carter, 1998: 6229-B) ที่ได้พัฒนาชุด ฝึกอบรมแบบสัมภาษณ์ทางวิทัศน์ เพื่อฝึกทักษะด้านการสัมภาษณ์ของนักศึกษาสาขาจิตวิทยา โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 5 กลุ่ม แยกเป็นกลุ่มทดลอง 3 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 2 กลุ่ม กลุ่มละ ประมาณ 15-16 คน ใช้วิธีการทดสอบหลังการอบรม (Post-Test) ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษากลุ่ม ทดลองที่ศึกษาด้วยชุดฝึกอบรมที่สร้างขึ้นมีทักษะด้านการสัมภาษณ์หลังการอบรม 86% สูงกว่า เกณฑ์ที่กำหนด 80 %

3. ข้อเสนอเชิงนโยบายการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐควรบรรจุ เรื่องปูนปั้นไว้ในหลักสูตรของสถานศึกษาและนำชุดอบรมนี้ไปใช้ในการถ่ายทอด และแสดงผลงาน ปูนปั้นร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของพระมหาสมนึก จันทร์ทอง (2551: 68) ที่ศึกษาเรื่องศิลปะปูนปั้นเมืองเพชรบุรีกับการสร้างคุณค่าและมูลค่าทางวัฒนธรรม และพบว่างาน ปูนปั้นได้รับการยอมรับมากขึ้นจะเป็นประโยชน์ต่อบุคคล และสถานที่เกี่ยวข้องและเป็นการสืบสาน ภูมิปัญญาไทย

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลของการวิจัยพบว่า การฝึกอบรมโดยใช้ชุดฝึกอบรมการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุล ช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐ ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ เจตคติและทักษะในการศึกษา เรื่องศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรของวัดชีวีประเสริฐสูงขึ้น ดังนั้นสมควรที่จะส่งเสริมให้นำชุดฝึก อบรมไปใช้ในการจัดการฝึกอบรม ดังนี้

1. ควรเผยแพร่ให้ผู้มีหน้าที่ฝึกอบรมได้เห็นประโยชน์ และคุณค่าของชุดฝึกอบรม
2. วิทยากรควรศึกษารายละเอียดและขั้นตอนในการฝึกอบรมให้เข้าใจก่อนที่จะดำเนินการ จัดการฝึกอบรม เพื่อจะทำให้ชุดฝึกอบรมนั้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมด้วยเทคนิคแบบต่างๆ และการใช้ชุดฝึกอบรมที่มีสื่อที่น่าสนใจและทันสมัย มีการลงมือปฏิบัติจริง อันนำมาซึ่งวิธีการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพ
2. ควรศึกษาการนำวิธีการฝึกอบรมโดยใช้ชุดฝึกอบรม ไปใช้พัฒนาความสามารถในด้านต่างๆ เช่น การพัฒนาการทำงาน ความคิดสร้างสรรค์ การออกแบบผลิตภัณฑ์
3. ควรพัฒนาชุดฝึกอบรมให้เป็นนวัตกรรมที่แปลกใหม่ ทันสมัย มีสื่อในการฝึกอบรมที่หลากหลาย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กอบกุล วิศิษฐ์สรศักดิ์ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์มยุรี วัดแก้ว กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.นรินทร์ สังข์รักษา ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ป้อม กิมวิงตะโก อาจารย์จตุพร บุญประเสริฐ อาจารย์รุ่งอรุณ ปิยะฤทธิ์ อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขเครื่องมือวิจัย ดร.รำไพ ประสานธำรงศิริ ผู้แนะนำการทำชุดฝึกอบรม ช่างสมบัติ พูลเกิด วิทยากรการอบรม ช่างบุญเจื่อน เอ็มโอษฐ์ ผู้ให้ความรู้ในเรื่องศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร เยาวชนกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นเยาวชนใน จังหวัดเพชรบุรี ที่ให้ความร่วมมือ ในการทดลองและเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี และผู้ร่วมตอบแบบสัมภาษณ์ เพื่อหาข้อเสนอเชิงนโยบายในการถ่ายทอดศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชรทุกท่าน ผู้วิจัยขอเจริญพรมา ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

- กมลศักดิ์ สุระดม. (2555). การพัฒนาชุดฝึกอบรมผู้ประกอบการเพื่อเข้าสู่ระบบแฟรแฟรเทรต สำหรับกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจดุขฎฎฎบัณฑิต สาขาการพัฒนาธุรกิจอุตสาหกรรมและทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- เกรียงศักดิ์ พรหมณพันธุ์. (2557). การพัฒนาชุดฝึกอบรมการป้องกันภัยพิบัติจากอุทกภัย สำหรับประชาชนกลุ่มเสี่ยง. ดุขฎฎฎบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ขนิษฐา นิลผึ่ง. (2549). การวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของสื่อพื้นบ้าน: กรณีงานปูนปั้นจังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตร์มหาบัณฑิต (สื่อสารมวลชน) คณะวารสารศาสตร์ และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ดวงกมล บุญแก้วสุข. (2557). **ศิลปะสกุลช่างเพชรบุรี: งานปูนปั้นปัจจุบันย้อนอดีต.**
วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาประวัติศาสตร์ศิลปะไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). **การวิจัยเบื้องต้น** (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปวล์กซ์ สุรัสวดี. (2554). **การสืบสานภูมิปัญญาของสายสกุลช่างปูนปั้น จังหวัดเพชรบุรี.**
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- พระมหาสมนึก จันทร์ทอง. (2551). **ศิลปะปูนปั้นเมืองเพชรบุรีกับการสร้างคุณค่าและมูลค่า
ทางวัฒนธรรม.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวัฒนธรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มนตรี ทรัพย์มี. (2555). **การสร้างและหาประสิทธิภาพชุดฝึกอบรมแบบฐานสมรรถนะอาชีพ
ช่างไฟท้ายรถยนต์.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาเครื่องกล
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ยุทธ ไถยวรรณ. (2559). **การวางแผนการทดลองสำหรับการวิจัย.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เลิศชาย สิ้นเสริญ. (2549). **การวิเคราะห์ผลงานลวดลายปูนปั้นของสกุลช่างเมืองเพชร.**
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2551). **การวัดผลการศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 6). กทม.: ประสานมิตรการพิมพ์.
- Carter, J.A. (1998). **The systematic development of a video-based self-
instructional interview training package.** Ph.D. thesis, The University of
Mississippi.
- Krepps, K.A. (1986). The effects of an experimental computer training program on
effective job Responses for employees converting to an automated
operation (Organizational Behavior, Attitude, Operations Research).
Dissertation Abstracts International, 51(8), 29 A.
- Meeks, E.B. (1972). Learning packages conversation methods instruction.
Dissertation Abstract International, 33(2), 492.
- Vivas, D. (1985). The design and evaluation of a course in thinking operations for
first grades in Venezuela. **Dissertation Abstract International**, 46(03A),
603.